

دانشگاه سبز
گروه ایمونولوژی

سرفصل ها و برنامه تقویمی درس ایمونولوژی بالینی	
عنوان درس	ایمونولوژی بالینی
کد و نوع درس	۱۳
نوع و تعداد واحد	یک و نیم واحد نظری
دروس پیش‌نیاز- همزمان	مبانی ایمونولوژی (کد ۰۱)
مخاطبین	دانشجویان دکترای تخصصی ایمونولوژی
زمان ارائه درس	نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
مکان برگزاری کلاسها:	دانشکده پزشکی
مسئول درس:	دکتر مهرناز مصداقی
اطلاعات تماس مسول درس	m.mesdaghi@sbm.ac.ir
تلفن مستقیم گروه ایمونولوژی	
تلفن داخلی (تماس از پردیس دانشگاه)	
تاریخ برگزاری امتحان پایان ترم:	دوشنبه ۲ مرداد ۱۴۰۲
منابع درس:	ایمونولوژی بالینی Rich, آرژئی Middlestone, نقص ایمنی Steihm, روشهای آزمایشگاهی Henry
توضیحات:	

لیست سرفصل ها، برنامه تقویمی و مدرسین:

جلسه	روز	تاریخ	ساعت	موضوع تدریس	استاد
۱.	دوشنبه	۱۴۰۳/۷/۱۶	۱۰	التهاب متعاقب بیماریهای ویروسی	دکتر محمود هاشمی
۲.	دوشنبه	۱۴۰۳/۷/۲۳	۱۰	بیماریهای خودایمن مختص عضو	دکتر فرشید یگانه
۳.	دوشنبه	۱۴۰۳/۷/۳۰	۱۰	بیماریهای خودایمن سیستمیک و واسکولیت ها	دکتر رضا شباری
۴.	دوشنبه	۱۴۰۳/۸/۷	۱۰	بیماریهای آلرژیک	دکتر نرگس اسلامی
۵.	دوشنبه	۱۴۰۳/۸/۱۴	۱۰	بیماریهای نقص ایمنی اولیه	دکتر زهرا چاوش زاده
۶.	دوشنبه	۱۴۰۳/۸/۲۱	۱۰	بیماریهای نقص ایمنی ثانویه	دکتر نریمان مصفا
۷.	دوشنبه	۱۴۰۳/۸/۲۸	۱۰	بیماریهای آلرژیک و ایمونولوژیک پوست	دکتر نمازی
۸.	دوشنبه	۱۴۰۳/۹/۵	۱۰	پیوند ارگانهای توپر	دکتر کتابون نجفی زاده
۹.	دوشنبه	۱۴۰۳/۹/۱۲	۱۰	پیوند مغزاستخوان	دکتر شهین شمسیان
۱۰.	دوشنبه	۱۴۰۳/۹/۱۹	۱۰	تومورهای Solid	دکتر سیفی
۱۱.	دوشنبه	۱۴۰۳/۹/۲۱	۱۰	لوکمی و لنفوم	دکتر ثمین علوی
۱۲.	دوشنبه	۱۴۰۳/۹/۲۶	۱۰	باروری و ناباروری (ایمونولوژی و روشهای تشخیصی)	دکتر نریمان مصفا
۱۳.	دوشنبه	۱۴۰۳/۱۰/۳	۱۰	باروری و ناباروری (جنبه های بالینی)	دکتر فهیمه رضانی
۱۴.	دوشنبه	۱۴۰۳/۱۰/۱۰	۱۰	آترواسکلروز و روماتیسم قلبی	دکتر فروغی
۱۵.	دوشنبه	۱۴۰۳/۱۰/۱۷	۱۰	بیماریهای ایمونولوژیک غدد	دکتر نوشین احمدی
۱۶.	دوشنبه	۱۴۰۳/۱۰/۲۴	۱۰	تظاهرات بالینی بیماریهای اعصاب با منشاء ایمونولوژیک	دکتر مهران غفاری
۱۷.	دوشنبه	۱۴۰۳/۱۱/۱	۱۰	عفونت های میکوباکتریال	دکتر اسماعیل مرتاض

	امتحان	۱۰	۱۴۰۳/۱۱/۱۵	دوشنبه	۱۸.
--	--------	----	------------	--------	-----

اطلاعات و اهداف و شرح درس طبق آخرین کاریکولوم

هدف کلی درس: ایمنولوژی بالینی ارتباط سیستم ایمنی با بیماریها در ابعاد مختلف از جمله پاتوژنز، تشخیص، درمان و پی گیری را مورد بحث قرار می دهد. در پایان این درس دانشجویان درک جامعتری از نقش پاتولوژیک سیستم ایمنی در بیماریهای مختلف و اثرات پاتولوژیک نقص اجزای سیستم ایمنی کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۲۵/۵ ساعت نظری)

- نقص های مادرزادی سیستم ایمنی شامل نقص های ایمنی هومورال، نقص های ایمنی سلولی، نقص های ایمنی مختلط، نقص های ایمنی ذاتی (شامل سیستم فاگوسیتوز) و نقص کمپلمان، و آشنایی با طبقه بندی IUIS
- نقص های اکتسابی سیستم ایمنی شامل نقص های ایمنی ناشی از عفونتهای باکتریایی، ویروسی (ایدز) و انگلی، نقص ایمنی ناشی از سوء تغذیه، نقص ایمنی ناشی از داروهای ایمنوساپرسیو، شیمی درمانی و پرتودرمانی، نقص ایمنی ناشی از بیماریهای متابولیک، نقص ایمنی ناشی از بدخیمی مغز استخوان یا متاستاز به مغز استخوان
- اثرات پاتولوژیک التهاب متعاقب عفونتهای ویروسی (از جمله طوفان سایتوکائینی کووید ۱۹)
- تعریف بالینی، ایمنوپاتولوژی، تحلیل یافته های آزمایشگاهی و درمان های ایمنولوژیک بیماریهای خودایمن سیستمیک شامل بیماریهای:
  - لوپوس اریتماتوز سیستمیک
  - آرتریت روماتوئید
  - سندرم شوگرن، اسکلرودرمی، پلی میوزیت و درماتومیوزیت و سندرم های همپوشان
  - اسپوندیلیت انکیلوزان
- تعریف بالینی، ایمنوپاتولوژی، تحلیل یافته های آزمایشگاهی و درمان های ایمنولوژیک بیماریهای خودایمن مختص عضو شامل:
  - بیماریهای خودایمن جلدی مانند پمفیگوس و پمفیگوئید
  - بیماریهای خودایمن گوارشی مانند سلیاک، بیماری التهابی روده، بیماریهای خود ایمن کبد

دانشگاه پزشکی و خدمات بهداشتی

دانشکده پزشکی

گروه ایمنولوژی

- بیماریهای خودایمن اندوکراین مانند دیابت تیپ ۱، تیرویدیت هاشیموتو، گریوز، آدیسون
- بیماریهای خودایمن سیستم عصبی - عضلانی مانند مالتیپل اسکلروزیس، گیلن باره و میاستنی گراویس
- بیماریهای خودایمن کلیه ها شامل گلومرولوپاتی ها و گلومرولونفریت

○ واسکولیت ها (آرتریت های تاکایاسو و سلول غول پیکر، پلی آرتریت ندوزا، بیماری کاوازاکی، پورپورای هنوخ شوئن لاین و بیماری بهجت)

○ آسم آلرژیک و آلرژی های فصلی

○ سایر بیماریهای آلرژیک شامل آلرژی های پوستی و آلرژی های غذایی

○ جنبه های ایمنولوژیک در بیماران کننده پیوند ارگان توپر با تاکید بر پیوند کلیه قبل و بعد از دریافت پیوند

○ جنبه های ایمنولوژیک در بیماران دریافت کننده پیوند مغز استخوان قبل و بعد از پیوند (آزمایشهای مورد نیاز، نحوه انتخاب دهنده خویشاوند و غیر خویشاوند، آشنایی با بانک اهداکنندگان سلولهای بنیادی، GVHD، GVL)

○ ایمنوانکولوژی با تاکید بر ایمنوپاتوزنز و طبقه بندی بدخیمی های هماتولوژیک (لوسمی، لنفوم)، مارکرهای توموری و سرولوژیک در بدخیمی ها

○ مکانیسمهای ایمنولوژیک بیماریهای دستگاه تولید مثل شامل نازایی، سقط مکرر، شکست مکرر لانه گزینی جنین، پره اکلامپسی و اندومتریوز

○ مکانیسمهای ایمنولوژیک آترواسکلروز و روماتیسم قلبی

○ جنبه های ایمنولوژیک بیماریهای دندان و لثه شامل Gingivitis و Periodontitis

منابع درس:

- Clinical Immunology; Principles and practice, Robert Rich, Last Edition
- Henry's Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods, Richard McPherson, Matthew Pincus, Last Edition

- همچنین مقالات جدید مرتبط با هر موضوع که در مجلات ایمنولوژی معتبر چاپ شده است.

شیوه تدریس:

تدریس این درس به صورت مشترک توسط اساتید ایمنولوژی و اساتید بالینی مرتبط انجام می شود. با توجه به زیرساختهای موجود در دانشگاههای مختلف، ممکن است تدریس تمام جزئیات برنامه فوق در کلیه دانشگاهها به صورت کاملا یکسان پذیر نباشد. لذا لازم است گروه آموزشی تمهیدات لازم برای ارائه بهینه این درس به نحوی که درک درستی از فرایندهای ذکر شده در سرفصل ها برای دانشجوی ایجاد شود فراهم نماید.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- امتحان تشریحی و ارایه کنفرانس توسط دانشجویان و ارزیابی توسط استاد مربوطه